

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

8. Quis dispensare potest in hac irregularitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

divinis non presumitur, nolle admitere ad ceteros?

Respondeo, id nihil aliud probat, nisi facilitatem obtinendae dispensationis à Summo Pontifice, non vero concessi nem potestatis dispensandi in Episcopo, nisi forte ex universalis doctrinae, quando necessitate urgente, aditus ad Pontificem haberi non possit. Sed in re, de qua agimus, quandonam tanta necessitas?

12. Altera difficultas. An Episcopus post Trident. possit dispensare ad Sacros Ordines, &c. hominem ex occultata copula illegitimum.

Respondeo. Ita putant nonnulli, ut Præp. de irreg. q. 1. n. 331. Peyr. de Pr. l. Relig. q. 2. c. 5. §. 9. c. 143. Layman. l. 1. n. 5. c. 5. dicens, id esse probat. Gerunda de Episcopatu l. 2. d. 5. c. 2. n. 7. Cornicius, Avila, Pellic. apud Dian. l. c. qui hanc sent. probal. item vocat, quia Tridentinum concedit Episcopis posse dispensare in omnibus irregularitatibus ex delicto occulto: sed iam dicta irregularitas est ex delicto occulto parentum, ergo, &c.

13. Verum hic difficultas firmus nullo modo est, teste Suar. d. 50. de Cens. sect. 5. n. 5. Cornich. Nav. Castropal Dian. l. c. siquidem ex contextu Tridentini illud (ex delicto occulto) intelligitur de delicto proprio, non alieno.

CAPUT XVIII.

De Irregularitate ex Hæresi.

§. I. Quinam, ratione hæresis, irregularitate afficiantur?

1. Hæresis formalis publicæ, ut item Apostasia, quæ dictam hæresim involvat, si hæ sint commissæ à Clerico, sive Laico, directi in iure irregularitatem, nullus igitur. Tunc vero est hæresis formalis, quando voluntarie negat aliquem fidei articulum, tunc publicæ, quando crimen est notorium, vel per evidentiam facti, vel per iudicis sententiam, vel per propriam confessionem in iudicio.

2. Per hæresim autem occultam, quamvis externam, admodum probabile est, nullam irregularitatem incurri (nam per solam internam nullam incurri, certum est ex alibi universali ter supradictis) Ratio dictæ probabilitatis est, quia iura semper loquuntur de publica, & ex alia parte, ut ad satisfactionem, sapè monuimus, irregularitas non incurritur, nisi in casibus iure expressis. Ita Doctores non pauci ut Sayr. Avila, Hent. cum Laym. l. 1. tract. 5. part. 5. cap. 4. num. 21. alisque cum Thef. V. Hæresis cap. 1. & Barb. in T. ident. sess. 2. cap. 6. de Reform. contra Sanctarellum, de Hæres. quæst. 192. num. 67. aliosque apud Dianam part. 4. tr. 2. c. 46. & Castrop. l. 1. tr. 4. d. 4. n. 4. Quæ Doctores advertunt ipsi hæresi adnexam esse suam irregularitatem, etiam præscindendo ab infamia, licet Gibalino, de irreg. cap. 5. §. 2. alisque ab ipso citatis placeat, non esse adnexam, nisi ratione infamiae, quod non credo.

3. Nota, hanc irregularitatem, in quam labitur hæreticus, esse ex se perpetuam, ac durat, etiam post penitentiam, & etiam post dictæ hæresis abiurationem. Solum ex quodam Textu colligit Hurtadus loco mox citando Clericum conversum ab hæresi, licet non possit ascendere ad alios Ordines, posse tamen sine dispensatione suscipere uti. Sed id negat Cast. de Cens. d. 6. p. 39. §. 4. num. 2.

4. Aliqui ex prædictis Doctoribus dicunt, hanc irregularitatem incurri à Fautoribus, & Accipiatoribus Hæreticorum. Sed G. Hurt. d. 2. de irreg. diff. 3. difficile indicat, hos esse prohibitos ordinari; iura enim solum videntur eos reddere inhabiles ad Beneficia, & Officia publica, quorum nomine non venit Ordo, ut ipse ibid. probat, si quæ Bullæ in contrarium asserantur, eas non esse in usu, idem affirmat ex Avila. Id certe probabile est, quod etiam sequitur idem Gibalino loc. cit. quæst. 4. num. 11.

Part. III.

6. Inquires primo. An, qui sine interno errore intellectus, externè, & publicè hæresim profert, incidat in irregularitatem?

Respondeo, Filliuc. tract. 20. n. 230. & propendet Castrop. d. 6. de cens. p. 19. §. 1. n. 4. alique teneant, non incidere, quia verè ut sic non est hæreticus. Incidere, sicut nec Sanctarellus cum communi, quia hic secundum forum externum, secundum quod iudicat Ecclesia hæreticus est.

6. Mihi verior sit Filliucij sententia; neque enim odiosa sunt extendenda, sed potius restringenda, nam propterea suspèctum de hæresi hac irregularitate nequam puniri, merito docet Cornich. Sanch, & alij apud Dianam l. c. ref. 47. & 48. Castrop. Thesaurum V. Hæresis. 1. quia, neque hic est verè hæreticus, ut supponimus, quamvis sit de illa suspèctus.

7. Ex dictis fit, ut nec primo, purus schismaticus, qui est ille, qui nullam habet admixtam hæresim, nec secundo, Simoniaci, ut vult Suar. de Relig. l. 1. tract. 3. lib. 3. c. 56. n. 18. & c. 58. n. 22. L. Illius l. 2. c. 35. n. 136. in fine, quamvis in iure aliquando comparentur, propter Simoniacæ enormitatem, hæreticis, & quamvis sint suspècti, & excommunicati, nec tertio, Sortilegi, Variatores, Magi incutes pactum cum Damone, illumque coherentes, invocantes, consulentes, nisi admixtum habeant errorem intellectus, atque adeo, nisi hæresi inficiantur, fit, inquam, ut hi, & similes non sint irregulares, quia non hæretici, quicquid dicat de ultimis Maiolus de irreg. l. 5. c. 45.

8. Sed quid, si prædicti de hæresi suspècti cogantur à Sacris Inquisitionibus abiurare de vehementer, eruntne tunc irregulares.

Respondeo. Ita putat Azor. apud Dianam. p. 4. tract. 2. ref. 47. Verum Suarez Sanch. Sanctarelli. Sà, Villalobos, Garzias, apud eundem Dianam, alique merito negant. Ratio est, quia ex una parte irregularitas est quidem imposita hæreticis, sed non abiurantibus illam, & ex alia, si quam infamiam ex suspèctata hæresi aliquis contraxit, iam illam purgavit per abiurationem, sicut purgantur suspèctiones aliorum delictorum per purgationem Canonicam.

9. Confirmat primo Garzias, quia ita resolutum fuit in Rota.

Confirmat secundo, quia cum Praelatus quidam abiurasset de vehementer, & postero die Missam sine alia dispensatione celebrasset, approbata fuit (inquit) eiusmodi actio à Summo Pontifice, & à tota Romana Curia commendata.

19. Ego puto, hæc rectè dicta esse, considerata dumtaxat suspèctione hæresis, eisque abiuratione; ceterum si præter hæc adfit infamia, sive facti, sive iuris in eo delicto, ratione cuius aliquis abiuret, evitari non potest irregularitas infamiae iuxta dicta cap. 10. §. 2. præsertim num. 18.

Obiter item hic scito, ad Ill. Decretum Urbani VIII. 1626. reddens inhabiles ad omnes gradus, & officia suæ Religionis Regulares penitentiatos à Sacra Inquisitione, etiam si tempus penitentiae expleverint, exceptis tamen penitentibus salutaribus. Vid. id apud Lezanan p. 1. c. 15. n. 39. eiusmodi penitentias explicantem.

Descendentes ab Hæreticis, an irregulares?

11. Non solum ille, qui in formalem hæresim, modo dicto, incidit, est irregularis, verum etiam eius descendentes, ut fert communis opinio, apud DD. mox cit. Descendentium autem nomine intelliguntur hic filij, etiam illegitimi, & filiorum filij usque ad secundam tantum generationem, quando pater fuit hæreticus, nam quando mater, intelliguntur solum filij. Adest tamen in hac communi sententia, quintuplex exceptio, nam primo, non comprehenduntur descendentes ab hæreticis, contra quos non processit probatio hæresis. Secundo, nec descendentes ab hæreticis emendatis, & iam cū Ecclesia reconciliatis. Tertio, non comprehenduntur filij nati post commissum delictum